

सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.

वनजमिन-नागपूर

पेंच राष्ट्रीय उद्यानातील फुलझरी गावाच्या पुनर्वसनासाठी मौजे संग्रामपूर, ता.रामटेक, जि.नागपूर येथील ४.५० हे. झुडपी जंगल वनजमिन वळती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-३४०७/प्र.क्र.२९३/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक ०२/०५/२०१४

वाचा:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/आय/आयडी.७३२/१३-१४, दिनांक ०३/०८/२०१३
- २) क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, भारत सरकार, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भोपाळ यांचे पत्र क्र.६-एमएचबी-५७/२०१३—बीएचओ/१४३, दिनांक २९/१/२०१४
- ३) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/आय/आयडी-१८५८/१३-१४, दिनांक ७/२/२०१४
- ४) क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, भारत सरकार, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भोपाळ यांचे पत्र क्र.६-एमएचबी-५७/२०१३-बीएचओ/५३८, दिनांक २८/२/२०१४

आदेश :-

ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी उप वनसंरक्षक आणि प्रकल्प अधिकारी, फुलझरी पुनर्वसन, नागपूर यांच्याकडून प्राप्त झालेला पेंच राष्ट्रीय उद्यानातील फुलझरी गावाच्या पुनर्वसनासाठी मौजे संग्रामपूर, ता.रामटेक, जि.नागपूर येथील ४.५० हे. झुडपी जंगल वनजमिन वळती करण्याचा प्रस्ताव क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, भारत सरकार, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भोपाळ यांना उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, पेंच राष्ट्रीय उद्यानातील फुलझरी गावाचे पुनर्वसन मौजे संग्रामपूर, ता.रामटेक, जि.नागपूर येथे केल्यामुळे राज्यातील सर्वसाधारण जनतेस लाभ होणार असून, तो सार्वजनिक महत्वाचा प्रकल्प आहे आणि फुलझरी गावाच्या पुनर्वसनासाठी पर्यायी वनेत्तर जमिन उपलब्ध नसल्याची बाब विचारात घेण्यात आली.

आणि ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये ४.५० हेक्टर वनजमिन वळती करण्याची भारत सरकारला शिफारस केली आहे.

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर नीट विचार करून, राज्य शासनाने वन (संवर्धन), अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.-२ अन्वये तत्त्वतः मंजुरी दिलेली असून, ही मंजुरी भारत सरकारच्या दिनांक २९/१/२०१४ च्या पत्रात नमुद केलेल्या अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून प्रदान केली आहे.

आणि ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.-३ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, भारत सरकार, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भोपाळ यांना सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, प्रादेशिक कार्यालय, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांनी नागपूर जिल्ह्यातील ४.५० हेक्टर इतकी वनजमिन उपरोक्त प्रकल्पासाठी काही अटींसह वरील अ.क्र.-४ येथील पत्रान्वये वळती करण्यास अंतिम मान्यता दिली आहे.

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच उप वनसंरक्षक आणि प्रकल्प अधिकारी, फुलझरी पुनर्वसन, नागपूर यांना पेंच राष्ट्रीय उद्यानातील फुलझरी गावाच्या पुनर्वसनासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या पत्रासह जोडलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशिलात नमुद केलेले आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली, ज्यामध्ये, झुडपी जंगल वनजमिन समाविष्ट आहे, अशी एकूण ४.५० हेक्टर वनजमिन या प्रस्तावासाठी वळती करण्यात यावी. हे वळतीकरण भारत सरकारच्या दिनांक २८/२/२०१४ च्या पत्रातील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर पूर्ण करण्यात यावे.

- १) उप वनसंरक्षक आणि प्रकल्प अधिकारी, फुलझरी पुनर्वसन, नागपूर हे वरीलप्रमाणे वळती केलेली वनजमिन De-notify करण्याचा प्रस्ताव सर्व कायदेशीर बाबींची पूर्तता करून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्यामार्फत शासनास सादर करतील.
- २) वर नमुद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्त्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.

- ३) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटीपैकी कोणत्याही अटीचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
- ४) उपरोक्त अटीपैकी कोणत्याही अटीचे अनुपालन न केल्यास (non compliance) संबंधित विभागीय वन अधिकारी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत क्षेत्रीय मुख्य वनसंरक्षक, पश्चिम क्षेत्र, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांना सादर करतील.

अनुसूची

अ.क्र.	गावाचे नांव	सर्व्हे नंबर	सोयी सुविधांचा प्रकार	क्षेत्र (हेक्टर)	वैधानिक दर्जा
१	संग्रामपूर, तालुका	१३५	अंतर्गत रस्ते	०.७५	झुडपी जंगल
२	रामटेक, जि.नागपूर		पाणी पुरवठा संयंत्रे	०.२५	
३			विद्युतीकरण	०.२५	
४			प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र	०.२५	
५			शाळा	१.००	
६			गृह बांधणी	२.००	
एकूण				४.५० हे.	

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०५०२११४४५३४८१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संजीव गौड)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजूरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली

२. क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, क्षेत्रिय कार्यालय, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ
प्रत :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
३. प्रधान सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७. मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय) (श्री.गौड), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. सह सचिव (श्री.फारुकी), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर
१०. जिल्हाधिकारी, नागपूर
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर
१२. उप वनसंरक्षक व प्रकल्प अधिकारी, फुलझरी, पुनर्वसन, नागपूर
१३. निवडनस्ती (फ-१०)

२. जिल्हाधिकारी, नागपूर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर व उप वनसंरक्षक आणि प्रकल्प अधिकारी, फुलझरी पुनर्वसन, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. उप वनसंरक्षक आणि प्रकल्प अधिकारी, फुलझरी पुनर्वसन, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन जमिन मंजुर्यांचे सर्व आदेश एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Forest Land - Nagpur

Diversion of 4.50 ha. of Zudpi Jungle Forest land at Village Sangrampur, Tal. Ramtek, Dist Nagpur for rehabilitation of Fulzari Village of Pench National Park.

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No.: FLD -3407/CR-293/F-10,
Mantralaya, Mumbai 400032.**

Date: 02/05/2014

Read -

- 1) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, no. Desk-17/NC/I/I.D.-732/13-14, dated 03/08/2013
- 2) Letter from Regional Chief Conservator of Forests (C), Regional Office, Western Region, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal no. 6-MHB - 57/2013-BHO/143, dated 29/01/2014.
- 3) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, no. Desk-17/NC/I/I.D.1858/13-14, dated 07/02/2014.
- 4) Letter from Regional Chief Conservator of Forests (C), Regional Office, Western Region, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal no. 6-MHB-57/2013-BHO/538, dated 28/02/2014.

Order :-

Whereas Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur vide his letter referred at sr. no. 1 above, has submitted a proposal received from Deputy Conservator of Forests and Project Officer Fulzari Rehabilitation, Nagpur for diversion of 4.50 ha. of Zudpi Jungle forest land in Nagpur District of Maharashtra for the rehabilitation of Fulzari Village of Pench National Park at Village Sangrampur, Tal. Ramtek to Regional Chief Conservator of Forests (C), Regional Office, Western Region, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal.

AND whereas, the rehabilitation of Fulzari Village of Pench National Park at Village Sangrampur, Tal. Ramtek, shall benefit the general public of the State. Hence it is, in other words, a project of public importance and nonavailability of alternative non forest lands for rehabilitation of Fulzari Village of Pench National Park were considered.

AND whereas, Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur after careful scrutiny and consideration has recommended it to the Government of India to divert the 4.50 ha. of Zudpi Jungle forest land for the above project under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980.

AND whereas, Government of India after due consideration, vide its letter referred at sr. no. 2 above, granted in-principle approval to above proposal submitted by Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur for diversion of forest land under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980. Government of India accorded

in-principle approval subject to fulfillment of certain conditions mentioned in its letter dated 29/01/2014, by the User Agency.

AND whereas, Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force) Maharashtra State, Nagpur vide its letter referred at sr. no. 3 above, has submitted compliance of those conditions to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Regional Office, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal.

And whereas Regional Conservator of Forests (Central), Regional Office, Western Region, Ministry of Environment & Forests, Government of India, Bhopal vide its letter referred at sr. no. 4 above, accorded formal approval under section 2 of forest (Conservation) Act, 1980 for the diversion of 4.50 ha. of Zudpi Jungle Forest land in Nagpur of Maharashtra for the purpose of rehabilitation of Fulzari Village of Pench National Park at Village Sangrampur, Tal. Ramtek with certain conditions.

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 4.50 ha. consisting of Zudpi Jungle Forest, more specifically described in the proposal submitted vide letter mentioned at sr. no.-1 here in above from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i. e. Deputy Conservator of Forests and Project Officer Fulzari Rehabilitation, Nagpur for the rehabilitation of Fulzari Village of Pench National Park at Village Sangrampur, Tal. Ramtek. The diversion shall be effected subject to the compliance of terms and conditions mentioned in the letter dated 28/02/2014 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. Deputy Conservator of Forests and Project Officer Fulzari Rehabilitation, Nagpur after following due procedure under the law should submit the proposal to de-notify the said forest land so diverted to the State Government through PCCF(HOFF) Maharashtra State, Nagpur.
2. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and formal approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests and Director, Pench Tiger Reserve, Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. Chief Conservator of Forests and Field Director, Pench Tiger Reserve, Nagpur will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur once in every six months.
3. Non compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
4. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer shall report through the State Govt. to Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal as per

procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Sr.no	Name of Village	Survey No.	Type of amenities	Legal Status	Area in Ha.
1	Sangrampur, Tal. Ramtek, Dist Nagpur	135	Internal Roads	Zudpi Jungle	0.75
2			Water Supply Units		0.25
3			Electrification		0.25
4			Primary Sub Health Centre		0.25
5			School		1.00
6			Constructions of house		2.00
Total					4.50

This Government Order of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201405021144534819. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Sanjeev Gaur)

Chief Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to:

1. Secretary, Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi
2. Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Regional Office, Western Region, Bhopal.

Copy to :

1. Principal Chief Conservator of Forests, (HoFF), Maharashtra State, Nagpur
2. Principal Chief Conservator of Forests, (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur
3. Principal Secretary (Forests), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
4. Principal Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai
5. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
7. Chief Conservator of Forests (Mantralaya), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
8. Joint Secretary (Shri Faruqui), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
9. Chief Conservator of Forests and Field Director, Pench Tiger Reserve, Nagpur
10. Collector, Nagpur
11. Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Nagpur
12. Deputy Conservator of Forests and Project Officer Fulzari Rehabilitation, Nagpur
13. Select File, Desk F-10.

2. Collector Nagpur and CEO, ZP, Nagpur and Deputy Conservator of Forests and Project Officer Fulzari Rehabilitation, Nagpur are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self government bodies for the information of general public.
3. Deputy Conservator of Forests and Project Officer Fulzari Rehabilitation, Nagpur is hereby directed that he should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government in Stage-I forest clearance in two widely circulated daily news papers, one in vernacular language and other in English language.
4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.